

Aan de voorzitter van Provinciale Staten
t.a.v. Statengriffier

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Voortgangsrapportage regionaal waterbeheer Zeeland 2021 en bestuurlijke conferentie 23 november	210377		

Middelburg, 8 november 2022

Geachte voorzitter,

Hierbij zenden wij u ter kennisneming de 'Integrale voortgangsrapportage Regionaal Waterbeheer Zeeland' over het jaar 2021, die is opgesteld door het dagelijks bestuur van het Waterschap Scheldestromen en aan ons is toegezonden bij brief van 7 juni 2022.

De jaarlijkse voortgangsrapportage 'Regionaal Waterbeheer Zeeland' heeft als doel het monitoren en bewaken van de uitvoering van relevante watermaatregelen binnen Zeeland, in samenhang met de beleidsmatige en financiële kaders. Uit de Waterwet volgt dat een waterschap als overheidslichaam van functioneel bestuur bij zijn taakuitoefening rekening houdt met het provinciale regionale waterbeleid. De voortgangsrapportage is, naast de begroting en het beheerprogramma van het waterschap, tevens relevant uit oogpunt van toezicht.

De voortgangsrapportage 2021 beschrijft de voortgang van watermaatregelen die staan verwoord in het waterbeheerplan 2016-2021 van het waterschap. Deze maatregelen zijn gekoppeld aan het tijdig behalen van de door Provinciale Staten vastgestelde provinciale waterdoelen uit het omgevingsplan Zeeland 2018, inclusief het planonderdeel Europese Kaderrichtlijn Water 2016-2021 (per 12-11-2021: Regionaal Waterprogramma 2022-2027 Provincie Zeeland).

De jaarlijkse voortgangsrapportage heeft, naast het inzichtelijk maken van de voortgang van de belangrijkste Zeeuwse water(gerelateerde) maatregelen, ook een belangrijke signalerende functie. Knelpunten in de uitvoering, worden tijdig inzichtelijk gemaakt en geagendeerd in de daarvoor ingestelde ambtelijke en bestuurlijke overleggen. De resultaten en conclusies uit de voortgangsrapportage worden dan ook besproken in het periodiek bestuurlijk overleg tussen de provincie (gedeputeerde-portefeuillehouder) en het waterschap (afvaardiging van het dagelijks bestuur) dat twee tot drie keer per jaar plaatsvindt. In dat overlegkader wordt de voortgang beoordeeld in het licht van de nog te realiseren opgaven (t/m 2027), in samenhang met de uitgangspunten die het waterschap hanteert ten aanzien van een adequate taakuitoefening met een beperkte lastendrukontwikkeling, kostendekkende tarieven en beheersing van de schuldenlast.

Afgelopen jaren hebben wij herhaaldelijk onze zorg uitgesproken over de haalbaarheid van de door het waterschap nog te realiseren opgaven (t/m 2027) en daarbij de vraag gesteld of de doelstellingen met betrekking tot lastendruk en investeringsvolume zoals neergelegd in het Bestuursprogramma van het waterschap (nog) houdbaar zijn.

De voortgangsrapportage over het jaar 2021 bevestigt het beeld dat de opgaven niet tijdig gerealiseerd zullen zijn. Ten aanzien van de opgave voor de Kaderrichtlijn Water geldt dat geen sprake is van een meetbare verbetering van de waterkwaliteit. Dat heeft het waterschap doen besluiten om de opgave voor aanleg van natuurvriendelijke oevers naar beneden bij te stellen en de daarmee vrijkomende financiële ruimte in te zetten op naar verwachting effectievere maatregelen, zoals verdere beperking van de emissies van rioolwaterzuiveringen. Natuurvriendelijke oevers worden nu alleen nog aangelegd waar dit gecombineerd kan worden met een kwantitatieve (WB21/GGOR-)opgave.

In de begeleidende brief bij de voortgangsrapportage meldt het dagelijks bestuur van het waterschap dat inmiddels ook een analyse is uitgevoerd van de nog te realiseren maatregelen op het terrein van dagelijks peilbeheer (GGOR) en het voorkomen en beperken van wateroverlast (WB21). Hieruit volgt dat de opgave ruwweg verdubbelt ten opzichte van waar tot nu toe in de voortgangsrapportages van is uitgegaan.

Het feit dat geen sprake is van meetbare waterkwaliteitsverbetering in combinatie met de geconstateerde verdubbeling van de kwantiteitsopgave op een toch al vertraagd uitvoeringsprogramma is aanleiding geweest voor een ingelast bestuurlijk portefeuillehoudersoverleg met het waterschap. Daarin is aangegeven dat we ons grote zorgen maken over de mogelijke gevolgen van het niet behalen van doelen. De KRW kent strikte deadlines en doelen. Deze zijn al enkele malen uitgesteld. We mogen er niet vanuit gaan dat deze doelen of deadlines aangepast worden en moeten ervan uitgaan dat we hieraan gehouden worden. Het dossier stikstof heeft ons geleerd dat we daar niet licht over mogen denken. Ook daarvan is lang gedacht dat doelen of deadlines aangepast kunnen en zullen worden, met als gevolg een situatie waarin vergunningverlening stopt, de natuur in slechte staat verkeert en ondernemers in onzekerheid zijn gekomen. Gewaakt moet worden voor een herhaling van deze geschiedenis in de KRW. Vanuit het waterschap is aangegeven het behalen van de KRW-doelen op diverse manieren na te blijven streven, maar dat daar forse uitdagingen in zitten.

In het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) is de koppeling gemaakt tussen stikstof, klimaat en de KRW-doelen. Niet om de bestaande verplichtingen over te nemen in het NPLG, maar om maatregelen die stand-alone niet het gewenste resultaat lijken te hebben, te combineren met andere maatregelen, waardoor effecten wellicht groter worden. Hoewel door het Rijk duidelijk wordt gecommuniceerd dat bestaande afspraken uitgevoerd moeten worden, biedt het NPLG wel kansen. Bijvoorbeeld door het koppelen van natuurvriendelijke oevers aan de opgave voor natuur. Of door een koppeling tussen waterkwaliteit en emissiereductie van stikstof. Duidelijk is dat de NPLG- en KRW-opgaven een groot beslag leggen op kennis en kunde in organisaties. Gezien alle uitdagingen waarmee we in de uitwerking van het NPLG te maken krijgen, is in het gesprek bevestigd dat we elkaar moeten helpen en versterken bij de inspanningen voor realisatie van de doelen. Provincie Zeeland heeft in het kader van de voortgang, maandelijks gesprekken met het rijk. Door de provincie is aangeboden om in dit gesprek met de Regie-organisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG) ook de belangen van het waterschap op het vlak van deze koppeling op tafel te brengen.

Tot slot roepen wij de behandeling van de voortgangsrapportage over het jaar 2020 in uw Commissie Ruimte van 18 maart j.l. nog in herinnering. Die heeft geleid tot de wens (en toezegging) voor het organiseren van een bestuurlijke conferentie over het regionaal waterbeheer in het najaar van 2022 voor zowel leden van Provinciale Staten als leden van de Algemene Vergadering van waterschap Scheldestromen. In samenspraak met de agendacommissie is deze conferentie gepland op woensdagavond 23 november a.s. van 17.30u – 22.00u in de Oostkerk te Middelburg. Nadere informatie hierover ontvangt u via de Statengriffie.

Wij bevelen deelname aan deze conferentie van harte bij u aan.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen:

1. Integrale voortgangsrapportage waterbeheer 2021 - WSS juni 2022

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.